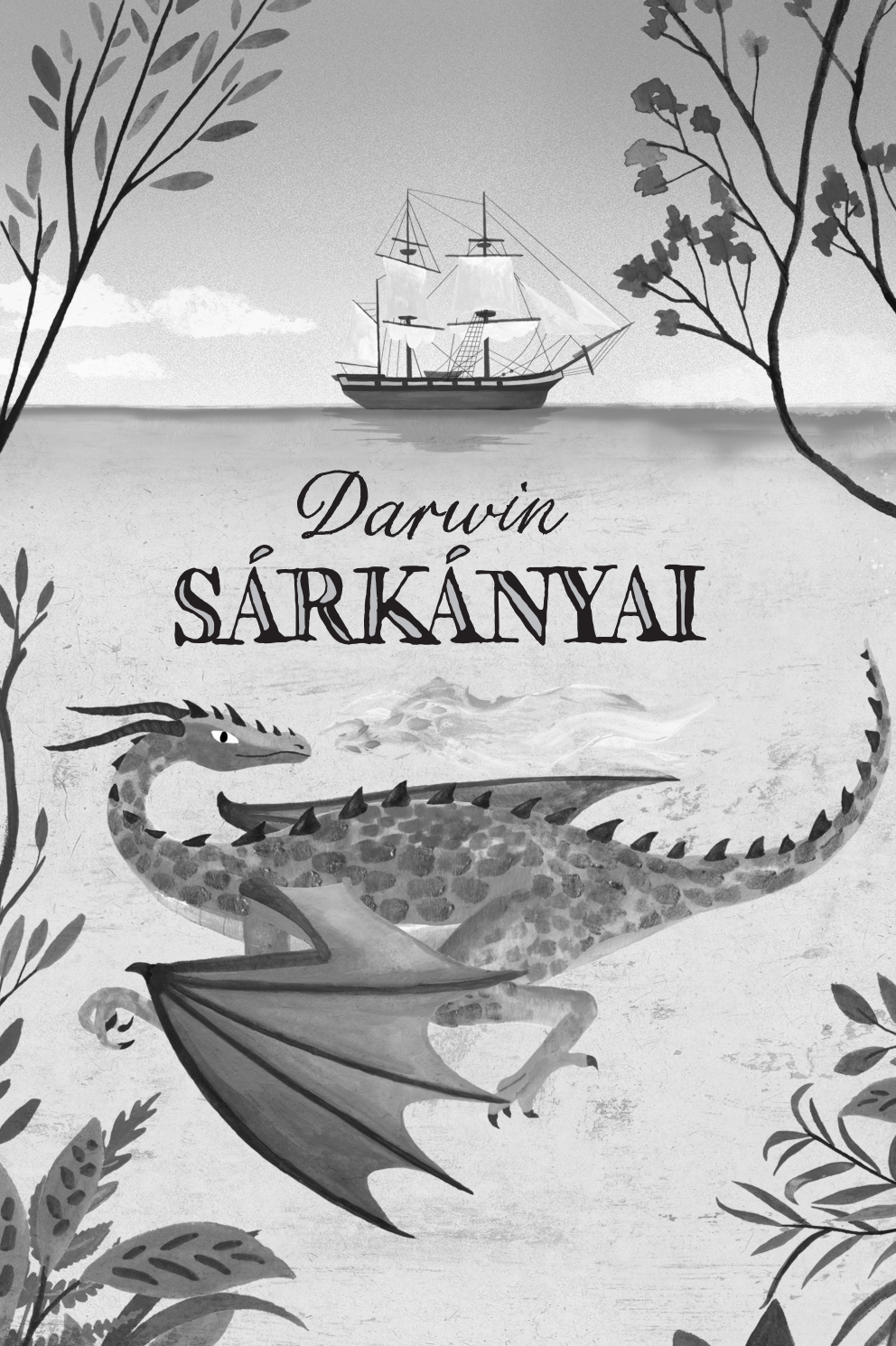
Darwin
SÁRKÁNYAI

A mű eredeti címe: Darwin's Dragons
First published by The Chicken House, 2 Palmer Street, Frome, Somerset, BA11 1DS in 2019
Text copyright © Lindsay Galvin 2021
Hungarian translation © Halmai Gergely 2021
All character and place names used in this book are © Lindsay Galvin 2021 and cannot be used without permission.
Cover illustration copyright © Gordy Wright 2021
The Author / Illustrator has asserted his moral rights.
All rights reserved.

Kiadta a Manó Könyvek Kiadó Kft., az 1795-ben alapított
Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja. 2021
1086 Budapest, Dankó utca 4–8.
www.manokonyvek.hu
Felelős kiadó: Kolosi Beáta ügyvezető igazgató
Minden jog fenntartva.

Fordította: Halmai Gergely

Szerkesztette: Kertész Edina
Olvasószerkesztő: Hack Orsolya
Műszaki vezető: Rácz Julianna

ISBN 978-963-584-030-4

Nyomdai előkészítés: Hanák Katalin
Készült a Generál Nyomda Kft.-ben
Felelős vezető: Hunya Ágnes

LINDSAY GALVIN

Darwin SÁRKÁNYAI

MENŐ KÖNYVEK

Billnek, szeretettel.

E szigetek természeti történelme
több mint különleges, s joggal tart számot
érdeklődésünkre.

CHARLES DARWIN
A BEAGLE ÚTJA

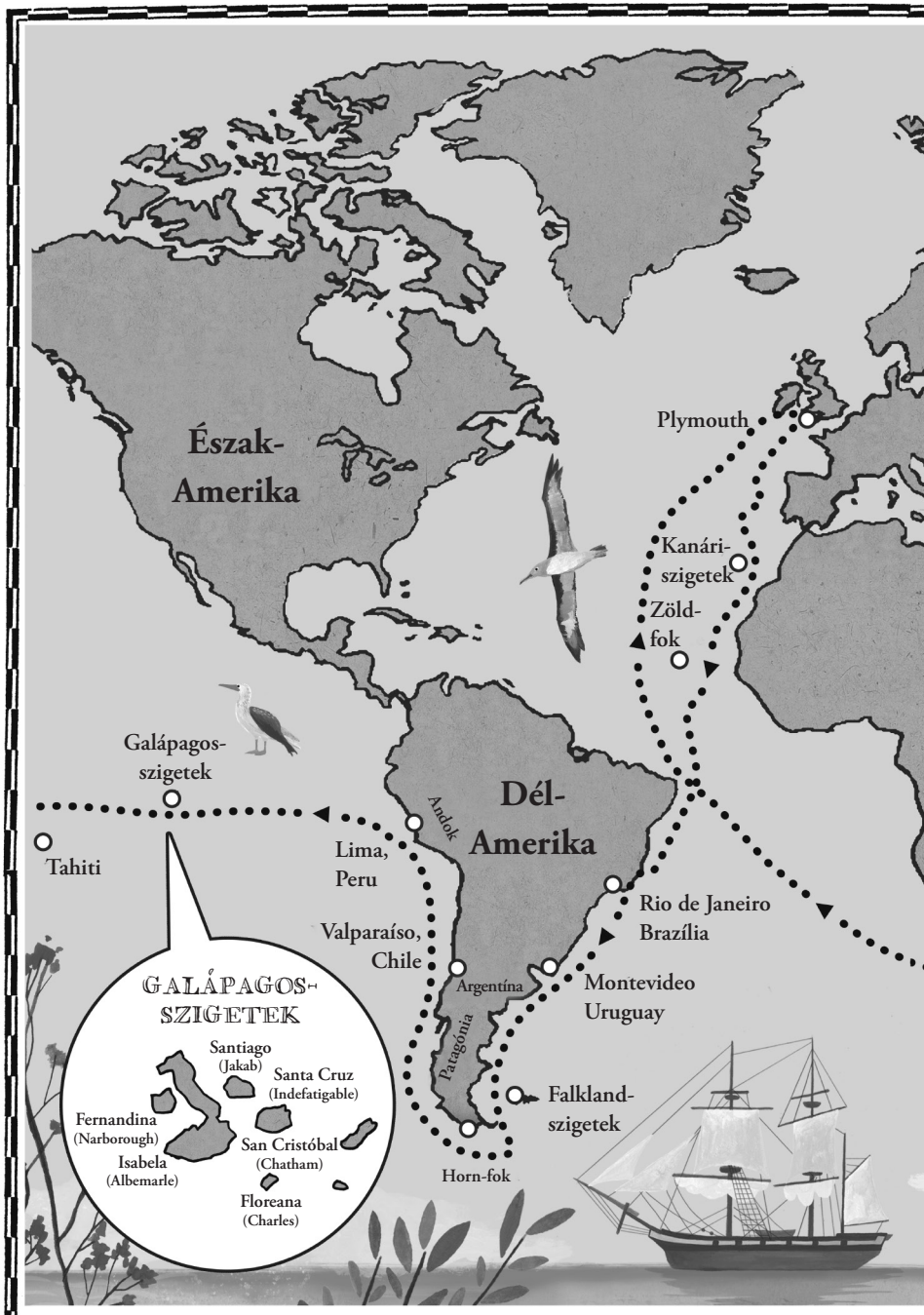
Észak-
Amerika
Plymouth
Kanári-
szigetek
Zöld-
fok
Galápagos-
szigetek
Tahiti
Andok
Dél-
Amerika
Lima,
Peru
Rio de Janeiro
Brazília
Valparaíso,
Chile
Argentína
Montevideo
Uruguay
Patagónia
Falkland-
szigetek
Horn-fok
GALÁPAGOS-
SZIGETEK
Santiago
(Jakab)
Santa Cruz
(Indefatigable)
Fernandina
(Narborough)
Isabela
(Albemarle)
San Cristóbal
(Chatham)
Floreana
(Charles)

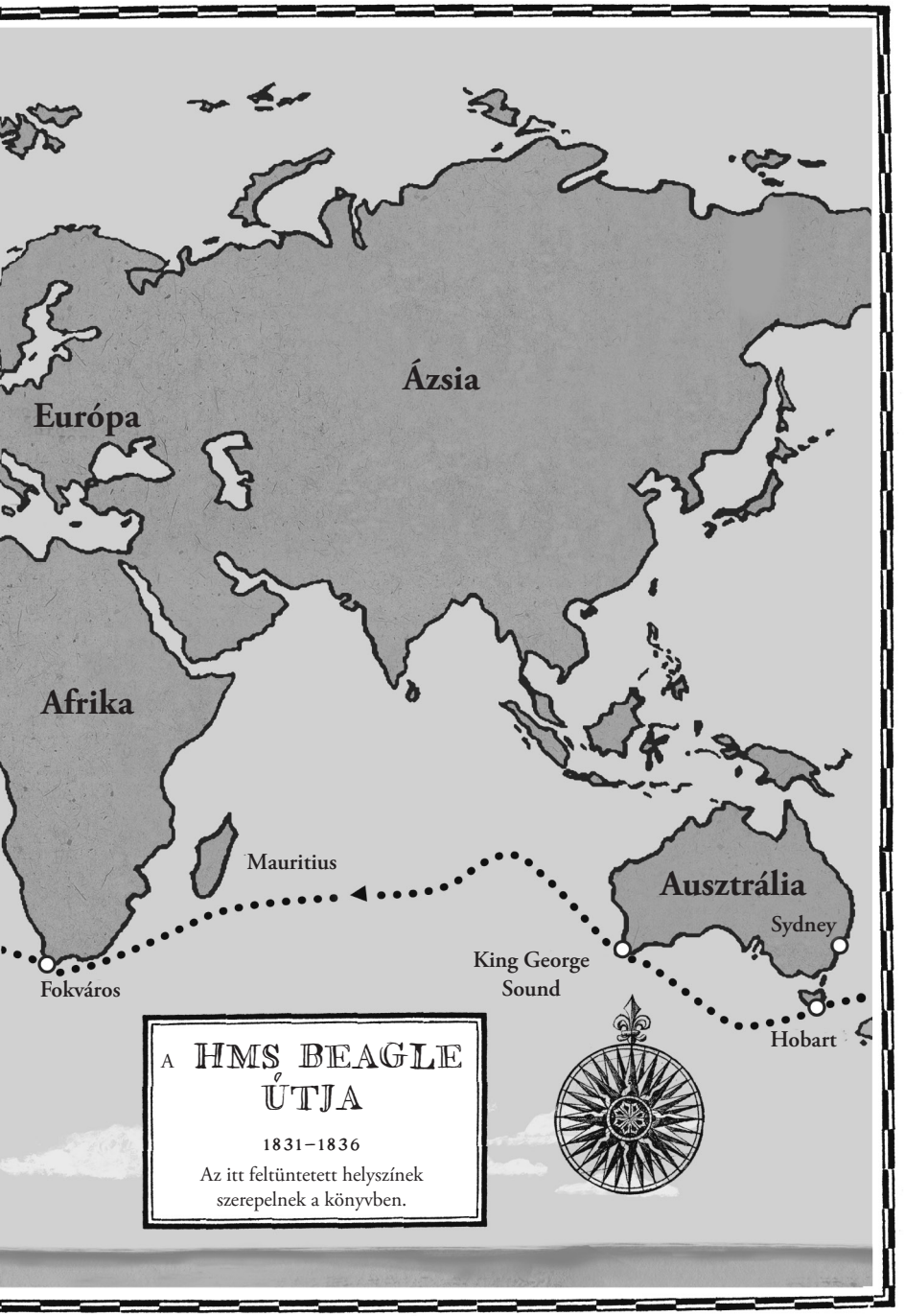
Ázsia
Európa
Afrika
Mauritius
Ausztrália
Sydney
King George Sound
Fokváros
Hobart
A HMS BEAGLE ÚTJA
1831–1836
Az itt feltüntetett helyszínek szerepelnek a könyvben.

PÁR SZÓ E TÖRTÉNET ELÉ

1831. december 27-én indult el Charles Darwin legendás felfedezőútjára a HMS Beagle fedélzetén. Öt évvel később tért vissza Angliába, telve forradalmi gondolatokkal, melyeket az általa tanulmányozott csodálatos lények ihlettek. E megfigyelések adták az alapját a történelem egyik leghíresebb tudományos művének, *A fajok eredetének.*

Utazásai során egy Syms Covington nevű hegedűs és hajósinas szegődött Darwin úr segédjéül. Történetünk arról szól, mi történhetett *volna* a Galápagos-szigeteken tett felfedezőútjukon, s magyarázatot ad arra is, miért nevezték e szigeteket első felfedezői Elvarázsolt-szigeteknek…

1. RÉSZ

A Narborough-sziget
szikárabb s rettenetesebb hely mindnél;
a láva itt oly szabadon folyik,
amiként kibuggyan a hegyből.

CHARLES DARWIN: *A BEAGLE ÚTJA*
1835. szeptember 30.

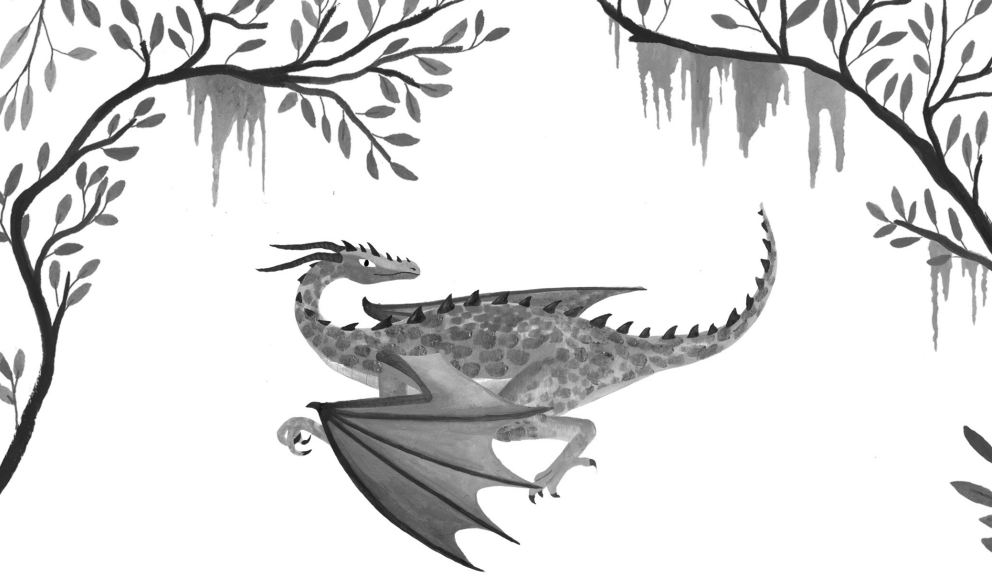

1. FEJEZET

1835 szeptembere
Albemarle-sziget, Galápagos

Darwin úr lekuporodott egy óriásteknős elé, kezében a jegyzeteivel. Házi készítésű nagyítószemüvegével, amely a Beagle tengerészei gúnyolódásának állandó céltáblájává vált, most leginkább egy elmélyült kalózra hasonlított.

– Nézze csak a páncélját, Covington! Végig domború – mondta éppen. – Következésképp egyáltalán nem tudja felemelni a nyakát.

– Biztos nem is kell nekik, uram – feleltem, ahogy

elnéztem a lassan majszoló állatot. – Bőségesen terem a fű errefele, így amúgy is mindig lefelé néznek.

Darwin úr felvonta a szemöldökét, majd elmosolyodott.

– Érdekes meglátás. Vajon a páncél alakja kényszeríti rájuk ezt a viselkedésmódot, vagy éppen fordítva?

Erre már nem tudtam felelni, de éreztem, hogy az arcom jólesően elpirul a dicsérettől. Amikor négy éve útnak indultunk, mindössze egy egyszerű hegedűs és hajósinas voltam, ám az elmúlt két és fél évben Darwin úr a segédjévé fogadott, így hasznát vehettem az írástudásomnak, ahogy a papám is szerette volna. Azt hiszem, valamennyit a gondolkodásmódjából is sikerült átvennem.

– Vajon nehéz lehet lovagolni egy ilyen páncélon…? – bukott ki a számon, de gondolatban rögtön fenéken billentettem magam. Az efféle ötletek nem voltak méltók Darwin úr segédjéhez.

– Nos, akkor készüljön – felelte Darwin úr, s legnagyobb meglepetésemre rögvest fel is kapaszkodott az egyik óriásteknős páncéljának a tetejére. – No, mire vár még?

Az ősi jószág kinyújtotta hosszú, kérges bőrű nyakát, és sziszegve tiltakozott a váratlan súly ellen, majd bizonytalanul előrelépett. Darwin úrnak épp hogy csak sikerült megtartania az egyensúlyát. Harsogó nevetése tisztán és hangosan zengett, s közben a combját csapkodta.

Ez már nekem is tetszett. A nagy tudós roppant okos volt, s többnyire ehhez mérten komoly is, ám ő maga is fiatal ember volt még, én pedig örültem azon ritka pillanatoknak, amikor előtört belőle a csibészes énje. Egész nap teknőspáncélokat méricskéltünk, és egy kis lazítás bizony jólesett.

Felmértem a teknőcválasztékot, s egy kisebbre esett a választásom, amely mintha aludt volna; fejét egészen visszahúztaráncos nyakába, akár egy makk a kupacsába. Felkapaszkodtam a hátára. Nem is volt olyan egyszerű, mint amilyennek az előbb tűnt Darwin úrnál. A mesterem magas volt, s némiképp hajlott hátú. Karjait furcsán lóbálta, amikor járt, ám egyáltalán nem volt olyan ügyetlen, mint amilyennek tűnt. A térdem minduntalan megcsúszott a foltos páncélon, de végül sikerült egyenesen megülnöm a legtetején. Ám amikor a teknős megmozdult, az olyan volt, mintha újra a Beagle fedélzetére csöppentem volna, amint épp a Horn-fokot kerüljük meg a viharos tengeren.

Darwin úr teknőse megindult a lávaömlés irányába, az enyém azonban megállt, és lehajolt egy fűcsomóért, amitől csaknem a nyakába estem.

– Csökönyös szamarat választott Covington, ám az enyém egy nemes paripa! – kurjantotta Darwin úr.

Hangosan felkacagtam, ő pedig a kalapját lengette. Ha a papám most láthatott volna…!

Hirtelen egy árnyék siklott át rajtam. Felpillantottam. Két pompás fregattmadár billegett a légáramlatokon, hatalmas fekete szárnyuk vége csaknem olyan hegyesnek tűnt, mint a csőrük és a farkuk. Vöröslő torkuk messziről is jól látszott.

Darwin úr is felnézett.

– Úgy látom, csúnya idő közeleg, Covington…

Már én is láttam. Az ég véraláfutáshoz hasonlatos színt öltött, a levegőbe pedig mintha rézérmék szaga vegyült volna.

A fiatal tudós lehuppant a teknősről.

– Ugye becsomagolta a példányokat? – hangja most újra komolyan csengett.

– Hogyne, uram – feleltem, és én is lecsusszantam a földre. A teknősöm újra behúzta a nyakát. Odanyújtottam neki egy letépett fűcsomót, amelyet hamar be is falt csőrszerű, fogatlan szájával. Kedveltem a teknősöket; vénséges vén, fekete szemeik mögött mintha szüntelenül gondolkoztak volna.

– Akkor igyekezzünk, fiam. Vigyük őket vissza a hordókba – mondta Darwin úr.

A boroshordókban tároltuk a begyűjtött mintapéldányokat, míg egy olyan kikötőbe nem értünk, ahonnan továbbküldhettük őket Darwin úr kollégáihoz, Cambridge-be.

Kövér esőcsepp loccsant szét a karomon, egy szél-lökés pedig csaknem lekapta a fejemről a kalapot.

A világ eme tájékán gyorsan változott az időjárás – állandóan résen kellett lennünk. Darwin úr szürkéskék szeme most komoran villant gondterhelten ráncolódó homloka alatt. Hátamra kanyarítottam a hátizsákjainkat, a naplómat pedig a tarisznyámba süllyesztettem. Darwin úr egy nagy sziklán hagyta a szemüvegét; a hegedűtokomban helyeztem biztonságba, aminek viaszt kentem az illesztékeibe, hogy vízhatlanná tegyem. A hegedűt kísérletképpen hoztam magammal, hogy megvizsgáljuk a zene hatását a vadvilágra, de erre végül nem maradt időnk. Darwin úr nem rajongott az öreg hangszerért; egyszer Vakarcsnak nevezte el, a gúnynév pedig rajta maradt.

A csöpögő, meleg eső csakhamar zivatarrá erősödött, mi pedig sietve vágtunk át a fekete lávamezőn a part felé, ahol az evezős csónakunk várakozott.

– Óvatosan, Syms – figyelmeztetett Darwin úr, én pedig bólintottam. A lávamező alatt alagutak húzódtak, melyekben egykor izzó láva hömpölygött, a felszínen pedig veszedelmes lyukak tátongtak felettük.

Darwin úr szerint ezek a szigetek olyanok voltak, mint az alvilági régiók – ez a magunkfajta számára azt jelentette, hogy pokoliak. Hátunk mögött az Albermarle öt vulkánja sorakozott, előttünk pedig karfiol alakú, szürkéslila felhők tornyosultak a Beagle sziluettje mögött, amely a tengeren horgonyzott.

A parton az egyik tengerész, Robbins várt minket, némiképp idegesen, ami egyáltalán nem vallott rá.

– Látta a vihart, uram?

Darwin úr biccentett.

– Menjünk vissza a hajóra. Méghozzá sietve.

Robbins felkapta Darwin úr felszerelését, és öles léptekkel indult meg a csónak felé a világoszöld hínárral borított fekete köveken. Egyenesen belegázoltunk a tengerbe, egészen a csónakig, amelyet a másik matróz, Tanner tartott a helyén. Előbb a mestert segítettem be a csónakba, majd magam is bekászálódtam. Alig pár perc telt csak el a teknősökön való lovaglásunk óta, ám a Beagle máris eltűnt az esőfüggöny mögött, a tenger pedig sötéten háborgott. Robbins ellökte a csónakot a parttól, majd pár lépést gázolva a hullámokban maga is beugrott mögénk.

– Kapaszkodj, kölyök! Ön is, Darwin úr!

A két matróz megragadta a lapátokat, és kidagadó nyakizmokkal húzni kezdett. A hullámok fel-alá dobálták a csónakot, az eső pedig dühödt fúriaként csapkodta a fejünket.